

Vejledning om undtagelsesmuligheder i forhold til metanreducerende foder

Vejledning om brug af fodertilsætningsstoffet Bovaer i praksis – revideret 22. november 2025

Brug af fodertilsætningsstoffet Bovaer i praksis

Mange kvægbrug har siden 1. oktober 2025 anvendt Bovaer i foderet for at opfylde det krav om brug af metanreducerende foder, der gælder for konventionelle malkekøer. Nogle landmænd har oplevet, at køer er blevet syge, efter de har taget stoffet i brug. Hvis der opleves syge dyr, er det væsentligt, at landmændene er opmærksomme på, at syge dyr kan undtages fra kravet om brug af metanreducerende foder. Hvis du som landmand oplever udfordringer i besætningen, opfordrer Fødevarestyrelsen til, at du registrerer disse på LandbrugsInfo.

Fødevarestyrelsen følger situationen i tæt dialog med Landbrug & Fødevarer og SEGES Innovation.

Der igangsættes samtidig et arbejde sammen med erhvervet, der ser på, om der er behov for at justere modellen for brug af metanreducerende foder fra 2026.

Brug af Bovaer i foderet

Det er vigtigt, at Bovaer opblandes korrekt og tilstrækkeligt i foderrationen for at undgå overdosering. De fleste landmænd køber mineralfoder tilsat Bovaer og blander mineralfoderet i foderrationen til kørerne. Mineralfoderet er generelt optimeret til den enkelte bedrifts behov. Derfor er det afgørende, at producentens instruktioner følges nøje. Særligt skal der ikke iblandes mere mineralfoder i rationen, end der står på mærkningen.

Det er vigtigt, at Bovaer opblandes jævnt i foderrationen for at sikre effekten, og så der undgås overdosering af den enkelte ko, på grund af forskelle i indholdet af Bovaer i foderet. Samtidig er det vigtigt, at det udstyr, der bruges til at blande foderrationen er korrekt indstillet og vedligeholdt. Blandingsvognen skal desuden ikke overfyldes, da det kan være afgørende for, om Bovaer opblandes korrekt.

Derudover vil den rækkefølge, som de enkelte fodermidler og foderblandinger tilsættes blandeudstyret, også påvirke effektiviteten af blandingen.

Undtagelsesmulighederne

Det er den besætningsansvarliges ansvar at sikre dyrenes velfærd. Det gælder altid – både når der fodres med Bovaer, og når der ikke gør. Derfor har den besætningsansvarlige også mulighed for at undtage køer fra fodring med Bovaer, hvis koen udviser symptomer på baggrund af fodring med Bovaer. Eksempler på sådanne symptomer kan være nedsat trivsel hos koen, reduceret ædelyst eller reduceret mælkeydelse. Disse symptomer vil være knyttet til påvirkningen af stofskifte hos koen.

Hvis den besætningsansvarlige vurderer, at fodring med Bovaer kan være med til at forværre en allerede eksisterende lidelse, kan koen også undtages. Det betyder fx, at den besætningsansvarlige kan undlade at påbegynde fodring af en ko med Bovaer,

hvis den besætningsansvarlige vurderer, at koen ikke vil kunne tåle det, fordi den har en lidelse. Det gælder også selvom koen ikke direkte viser symptomer på denne lidelse. Undtagelsesmuligheden gælder også for dyr, som fx tidligere har vist symptomer ved fodring med eksempelvis Bovaer, og som vurderes at ville blive syge igen, hvis de fodres med metanreducerende foder.

Hvis den besætningsansvarlige ønsker at undtage køer fra fodring med Bovaer, skal den besætningsansvarlige som dokumentation lave en tro- og loveerklæring. Tro- og loveerklæringen skal angive hvilken malkeko, der er undtaget, samt hvornår malkekoen er undtaget. Det betyder, at den besætningsansvarlige skal oplyse på tro- og loveerklæringen fra hvilken dato, en ko ikke fodres med metanreducerende foder. Hvis koen eventuelt igen forventes at kunne fodres med metanreducerende foder, vil en dato for dette også kunne fremgå af tro- og loveerklæringen.

Det er den besætningsansvarlige der vurderer, hvornår en undtaget ko er klar til at blive fodret med Bovaer igen. Vurderingen kan bl.a. baseres på, at symptomer på sygdom eller lidelse forsvinder. Den besætningsansvarlige skal ligeledes vurdere, om koen er i en fysiologisk stand, hvor den må formodes at kunne tåle Bovaer. Viser en ko efter påbegyndt fodring med Bovaer igen symptomer på sygdom eller lidelse, kan den igen undtages, og en ny tro- og loveerklæring skal udfyldes.

Der er ikke krav til, hvordan tro- og loveerklæringen for den enkelte besætning skal udformes, men et eksempel på et format, som landmanden kan bruge, kan findes her:

[Eksempel på tro- og loveerklæring for landmænd](#)

Alle de køer, der er undtaget, skal fremgå af erklæringen. Den besætningsansvarlige kan undtage alle køer i besætningen, der vurderes at være berørt af Bovaer-fodringen, også hvis det vurderes at være samtlige køer.

Lidelser og sygdomme relateret til koen stofskifte

Ved alvorlig lidelse, eller hvis koen ikke hurtigt bedres, skal en dyrlæge straks tilkaldes. Kun en dyrlæge kan ordinere veterinære lægemidler til medicinsk behandling af en ko med fodringsrelaterede stofskiftelidelser. Det er, som altid, den besætningsansvarliges vurdering, hvornår dyrlægen skal tilkaldes.

Fodringsrelaterede stofskiftelidelser kan bl.a. være leverbylder, fedtlever, mavedrejning, mælkefeber, klov-/lemmelidelser, men andre symptomer kan også være til stede.

Støtteordningen for metanreducerende foder

I støtteordningen for brug af metanreducerende foder støttes udgifter til foder, som er blevet tildelt køerne. Ministeriet for Grøn Trepert er ved at afklare den bedst mulige løsning for, hvordan landmændene kan kompenseres for indkøbt foder, som ikke er blevet anvendt som følge af undtagne dyr. For yderligere oplysninger om støtteordningen henvises til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (mail@sgav.dk).

Registrering af erfaringer

Landbrug og Fødevarer har iværksat en registrering af erfaringer i forbindelse med brug af Bovaer. På LandbrugsInfo kan landmænd, rådgivere og dyrlæger melde ind til SEGES Innovation, hvad der ses i bedrifterne. På den måde sikres et overblik over de udfordringer, der konstateres på bedrifterne. SEGES Innovation vil behandle alle oplysninger fortroligt. Fødevestyrelsen opfordrer alle, der anvender Bovaer, til at bidrage til denne undersøgelse.

Bilag

Kravet om brug af metanreducerende foder fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40

Muligheden for at undtage syge dyr fra kravet fremgår af bestemmelsens stk. 3, som er formuleret således:

”Stk. 3. Kravet i stk. 1 gælder ikke for malkekøer, som har fodringsrelaterede stofskiftesygdomme eller fodringsrelaterede stofskiftelidelser. Den ansvarlige for driften skal som dokumentation udfærdige en tro- og loveerklæring. Tro- og loveerklæringen skal angive, hvilken malkeko der er undtaget, samt hvilken periode malkekoen er undtaget. Erklæringen skal til enhver tid være opdateret.”